

Συμβούλιο της
Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 28 Οκτωβρίου 2025
(OR. en)

13863/25
ADD 1

Διοργανικός φάκελος:
2025/0315(NLE)

RESUA 25
FIN 1190
ECOFIN 1334
ELARG 110
COEST 742
DEVGEN 171
UA PLATFORM 14

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Θέμα: ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ στην ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για τη διαπίστωση της ικανοποιητικής εκπλήρωσης των όρων για την καταβολή της πέμπτης δόσης της δανειακής στήριξης βάσει του σχεδίου για την Ουκρανία στο πλαίσιο του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Αξιολόγηση της ικανοποιητικής εκπλήρωσης των βημάτων που συνδέονται με την πέμπτη δόση της δανειακής στήριξης βάσει του σχεδίου για την Ουκρανία στο πλαίσιο του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ

Σύμφωνα με το άρθρο 26 του κανονισμού (ΕΕ) 2024/792, της 29ης Φεβρουαρίου 2024, για τη θέσπιση του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία, η Ουκρανία υπέβαλε στις 9 Σεπτεμβρίου 2025 αίτημα για μερική καταβολή της πέμπτης δόσης του σχεδίου για την Ουκρανία¹. Για τη στήριξη του αιτήματος πληρωμής, η Ουκρανία παρέσχε αιτιολόγηση της ικανοποιητικής εκπλήρωσης των δέκα βημάτων που καθορίζονται στο παράρτημα της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2024/1447 του Συμβουλίου, της 14ης Μαΐου 2024, σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου για την Ουκρανία, όπως τροποποιήθηκε με την εκτελεστική απόφαση 2025/2157 του Συμβουλίου της 17ης Οκτωβρίου 2025 (στο εξής: παράρτημα της ΕΑΣ)²⁺. Ένα από αυτά τα δέκα βήματα αποτελεί βήμα που εκκρεμεί από την τέταρτη δόση του σχεδίου.

Με βάση τις πληροφορίες που παρασχέθηκαν από την Ουκρανία, τα δέκα βήματα θεωρείται ότι έχουν εκπληρωθεί ικανοποιητικά.

Στο πλαίσιο του **κεφαλαίου 4**, άρχισε να ισχύει η νομοθεσία για τη μεταρρύθμιση του Οργανισμού Ανάκτησης και Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων.

Στο πλαίσιο του **κεφαλαίου 5** για τις χρηματοπιστωτικές αγορές, θεσπίστηκε η στρατηγική για την εξυγίανση των μη εξυπηρετούμενων δανείων.

Στο πλαίσιο του **κεφαλαίου 7** σχετικά με το ανθρώπινο κεφάλαιο, άρχισε να ισχύει η νομοθεσία για την επαγγελματική εκπαίδευση και εκδόθηκε το ψήφισμα σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις στον τομέα των κοινωνικών υπηρεσιών.

Στο πλαίσιο του **κεφαλαίου 8** για το επιχειρηματικό περιβάλλον, εγκρίθηκαν η στρατηγική για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και το σχέδιο δράσης για την εφαρμογή της.

Στο πλαίσιο του **κεφαλαίου 9** σχετικά με την αποκέντρωση και την περιφερειακή πολιτική, εγκρίθηκε η μελέτη σχετικά με τα αναγκαία μέτρα για τη χορήγηση νομικής προσωπικότητας στους δήμους και δημοσιεύτηκε στον ιστότοπο του Υπουργείου Ανάπτυξης Κοινοτήτων και Εδαφών της Ουκρανίας.

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2024/792 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 2024, για τη θέσπιση του Μέσου Διευκόλυνσης για την Ουκρανία (ΕΕ L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj>).

² Εκτελεστική απόφαση (ΕΕ) 2025/2157 του Συμβουλίου, της 17ης Οκτωβρίου 2025, για την τροποποίηση της εκτελεστικής απόφασης (ΕΕ) 2024/1447 σχετικά με την έγκριση της αξιολόγησης του σχεδίου για την Ουκρανία (ΕΕ L, ..., ELI: ...).

⁺ ΕΕ: Να συμπληρωθεί η αντίστοιχη υποσημείωση.

Στο πλαίσιο του **κεφαλαίου 10** για τον τομέα της ενέργειας, εγκρίθηκε ο χάρτης πορείας της διαδικασίας διαχωρισμού της επιβάρυνσης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές από το τιμολόγιο μεταφοράς.

Στο πλαίσιο του **κεφαλαίου 13** σχετικά με τη διαχείριση κρίσιμων πρώτων υλών, δημοσιεύτηκε η σειρά επενδυτικών έργων για την εξόρυξη κρίσιμων πρώτων υλών και προκηρύχθηκε και δημοσιεύτηκε διεθνής διαγωνισμός για συμφωνία για την κατανομή της παραγωγής (PSA).

Στο πλαίσιο του **κεφαλαίου 15** για την πράσινη μετάβαση και την προστασία του περιβάλλοντος, τέθηκε εκ νέου σε λειτουργία το υποχρεωτικό σύστημα παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και επαλήθευσης (ΠΥΕ).

Βήμα 4.7

Ονομασία του βήματος: Έναρξη ισχύος του νόμου για τη μεταρρύθμιση του Οργανισμού Ανάκτησης και Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων
Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις: Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση του νομικού πλαισίου για αποτελεσματικότερη καταπολέμηση της διαφθοράς
Πηγή χρηματοδότησης: Δάνειο
Πλαίσιο Η απαίτηση για το βήμα 4.7 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής: <i>«Έναρξη ισχύος του νόμου για τη μεταρρύθμιση του Οργανισμού Ανάκτησης και Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων. Ο νόμος επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς:</i> <i>- διαφανής και αξιοκρατική διαδικασία επιλογής για τον επικεφαλής του οργανισμού, συμπεριλαμβανομένου αξιόπιστου ελέγχου ακεραιότητας και επαγγελματισμού·</i> <i>- σύστημα ανεξάρτητης εξωτερικής αξιολόγησης των επιδόσεων·</i> <i>- διαφανής διαδικασία για τη διαχείριση και την πώληση κατασχεθέντων περιουσιακών στοιχείων υπό τον έλεγχο του οργανισμού.»</i> Το βήμα 4.7 είναι το τρίτο από τα τέσσερα βήματα στο πλαίσιο της υλοποίησης της μεταρρύθμισης 2 του κεφαλαίου 4 (καταπολέμηση της διαφθοράς και της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες). Είχαν προηγηθεί το βήμα 4.4 (έναρξη ισχύος του τροποποιημένου ποινικού κώδικα και του κώδικα ποινικής δικονομίας) και το βήμα 4.6 (έγκριση σχεδίου δράσης για την εφαρμογή της στρατηγικής ανάκτησης περιουσιακών στοιχείων για την περίοδο 2023-2025), τα οποία αξιολογήθηκαν θετικά το τρίτο τρίμηνο του 2024. Ακολουθεί το βήμα 4.5 (που αναμένεται το δεύτερο τρίμηνο του 2026) σχετικά με τη θέσπιση νέας στρατηγικής για την καταπολέμηση της διαφθοράς και κρατικού προγράμματος καταπολέμησης της διαφθοράς για την περίοδο μετά το 2025.
Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία 1) συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της ΕΑΣ· 2) αντίγραφο του νόμου αριθ. 4503-ΙΧ της Ουκρανίας «<i>σχετικά με τις τροποποιήσεις του νόμου της Ουκρανίας “σχετικά με την Εθνική Υπηρεσία της Ουκρανίας για τον εντοπισμό, τη διερεύνηση και τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων που προέρχονται από διαφθορά και άλλα εγκλήματα” όσον αφορά την ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας της Εθνικής Υπηρεσίας της Ουκρανίας για τον εντοπισμό, τη διερεύνηση και τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων που προέρχονται από διαφθορά και άλλα εγκλήματα, και τη βελτίωση των μηχανισμών διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων</i>», της 18ης Ιουνίου 2025.

Ανάλυση

Η αιτιολόγηση και τα ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 4.7.

Στόχος της μεταρρύθμισης 2 του κεφαλαίου 4 (καταπολέμηση της διαφθοράς και της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες) είναι η ενίσχυση των βασικών θεσμών για την καταπολέμηση της διαφθοράς και ο εξορθολογισμός της ποινικής διαδικασίας ώστε να αυξηθεί η αποδοτικότητα τους, μεταξύ άλλων και σε υποθέσεις διαφθοράς υψηλού επιπέδου. Η μεταρρύθμιση αντιμετωπίζει επίσης τις ελλείψεις που σχετίζονται με την ανάκτηση και τη διαχείριση περιουσιακών στοιχείων σε θεσμικό και διαδικαστικό επίπεδο. Για τον σκοπό αυτό, στις 18 Ιουνίου 2025 το ουκρανικό κοινοβούλιο ενέκρινε τον νόμο αριθ. 4503-IX. Ο νόμος εισάγει αρκετές βελτιώσεις στη διαχείριση και τη λειτουργία του Οργανισμού Ανάκτησης και Διαχείρισης Περιουσιακών Στοιχείων (ARMA). Ο νόμος άρχισε να ισχύει στις 30 Ιουλίου 2025.

Ο νόμος προβλέπει διαφανή και αξιοκρατική διαδικασία επιλογής για τον επικεφαλής του οργανισμού, συμπεριλαμβανομένου αξιόπιστου ελέγχου ακεραιότητας και επαγγελματισμού. Περιλαμβάνει απαιτήσεις όσον αφορά τα προσόντα και την ακεραιότητα, καθώς και κριτήρια μη επιλεξιμότητας για τη θέση. Οι απαιτήσεις όσον αφορά τα προσόντα περιλαμβάνουν ανώτερη νομική ή οικονομική εκπαίδευση και τουλάχιστον πέντε έτη σχετικής επαγγελματικής πείρας. Ο νόμος περιγράφει τη σύνθεση της επιτροπής διαγωνισμού για την επιλογή του επικεφαλής του ARMA. Τρία από τα έξι μέλη της επιτροπής διαγωνισμού διορίζονται από το υπουργικό συμβούλιο της Ουκρανίας κατά τη διακριτική του ευχέρεια, ενώ τα άλλα τρία διορίζονται από το υπουργικό συμβούλιο της Ουκρανίας με βάση τις προτάσεις διεθνών δωρητών από κοινό κατάλογο υποψηφίων. Η επιτροπή διαγωνισμού εγκρίνει και δημοσιεύει τη μεθοδολογία για την αξιολόγηση της ικανότητας και της ακεραιότητας των υποψηφίων. Ο επικεφαλής του ARMA διορίζεται για περίοδο πέντε ετών και μπορεί να κατέχει τη θέση αυτή μόνο για μία διαδοχική θητεία.

Ο νόμος θεσπίζει σύστημα ανεξάρτητης εξωτερικής αξιολόγησης των επιδόσεων. Ο νόμος προβλέπει ότι η ανεξάρτητη εξωτερική αξιολόγηση (έλεγχος) της αποτελεσματικότητας του ARMA διενεργείται ένα έτος μετά τον διορισμό νέου επικεφαλής και, στη συνέχεια, για δεύτερη φορά, τρία έτη μετά τον διορισμό. Η επιτροπή εξωτερικής αξιολόγησης απαρτίζεται από τρία μέλη που διορίζονται από το υπουργικό συμβούλιο της Ουκρανίας με βάση τις προτάσεις διεθνών οργανισμών. Ο νόμος καθορίζει τα κριτήρια επιλεξιμότητας για τα μέλη της επιτροπής αξιολόγησης και ορίζει ότι τα μέλη πρέπει να ενεργούν ανεξάρτητα. Η επιτροπή αξιολόγησης έχει πρόσβαση σε έγγραφα που βρίσκονται στην κατοχή του ARMA και μπορεί επίσης να ζητήσει από άλλες αρχές να της παράσχουν τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για το έργο της. Η επιτροπή αξιολόγησης θα παράσχει αιτιολογημένο συμπέρασμα σχετικά με την αποτελεσματικότητα των δραστηριοτήτων του ARMA, καθώς και συστάσεις για την εξάλειψη των ελλείψεων που εντοπίστηκαν στο έργο του οργανισμού και για την ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των δραστηριοτήτων του.

Ο νόμος εισάγει αρκετές βελτιώσεις στη διαδικασία διαχείρισης και πώλησης κατασχεθέντων περιουσιακών στοιχείων. Καθορίζει τις γενικές αρχές σχετικά με την κατάσχεση και τη μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων στον ARMA, την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων και την αποθήκευσή τους.

Ο νόμος αναθέτει στον ARMA την εντολή να διαχειρίζεται τα περιουσιακά στοιχεία με σκοπό τη διατήρηση της οικονομικής τους αξίας και την πρόληψη των κινδύνων ζημίας ή απώλειας των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων. Ο νόμος καθορίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των διαχειριστών περιουσιακών στοιχείων και προβλέπει ότι ο ARMA πρέπει να καταρτίσει σχέδιο διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων για τα περιουσιακά στοιχεία που μεταβιβάζονται στη διοίκηση του ARMA. Ο νόμος περιλαμβάνει ειδικές διατάξεις σχετικά με τη διαχείριση ορισμένων κατηγοριών περιουσιακών στοιχείων, όπως μετρητά, κινητές αξίες και ακίνητη περιουσία. Ο νόμος εισάγει επίσης διατάξεις σχετικά με τις πωλήσεις κατασχεθέντων περιουσιακών στοιχείων μέσω πλειστηριασμών στο σύστημα ψηφιακού εμπορίου.
Αξιολόγηση της Επιτροπής: Εκπληρώθηκε ικανοποιητικά

Βήμα 5.4

Ονομασία του βήματος: Θέσπιση της στρατηγικής για την εξυγίανση των μη εξυπηρετούμενων δανείων
Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις: Μεταρρύθμιση 3. Βελτίωση της εξυγίανσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων
Πηγή χρηματοδότησης: Δάνειο
Πλαίσιο Η απαίτηση για το βήμα 5.4 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής: <i>«Θέσπιση της στρατηγικής για την εξυγίανση των μη εξυπηρετούμενων δανείων σύμφωνα με τις σχετικές πρακτικές της ΕΕ. Η στρατηγική επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς:</i> - <i>ενίσχυση των απαιτήσεων προληπτικής εποπτείας για την αναγνώριση και την εξυγίανση των ΜΕΔ·</i> - <i>ανταλλαγή δεδομένων σχετικά με τα ΜΕΔ και άλλων σχετικών δεδομένων της αγοράς μεταξύ των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και των κρατικών οργανισμών για τη βελτίωση της εξυγίανσης των ΜΕΔ·</i> - <i>επανεξέταση πιθανών εμποδίων και ανάπτυξη μέτρων για τη βελτίωση του πλαισίου αναδιάρθρωσης και εξυγίανσης των ΜΕΔ.»</i> Το βήμα 5.4 είναι το πρώτο βήμα για την υλοποίηση της μεταρρύθμισης 3 του κεφαλαίου 5 (χρηματοπιστωτικές αγορές). Ακολουθεί το βήμα 5.5 (που αναμένεται έως το πρώτο τρίμηνο του 2026) σχετικά με την έναρξη ισχύος των νομικών πράξεων για τη βελτίωση της εξυγίανσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων.
Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία 1) συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της ΕΑΣ· 2) αντίγραφο της «Δανειακής Αναπτυξιακής Στρατηγικής» της 6ης Ιουνίου 2024.

Ανάλυση

Η αιτιολόγηση και τα ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 5.4.

Στόχος της μεταρρύθμισης 3 του κεφαλαίου 5 (χρηματοπιστωτικές αγορές) είναι η βελτίωση της εξυγίανσης των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ). Για τον σκοπό αυτό, το Συμβούλιο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας της Ουκρανίας ενέκρινε τη «Δανειακή Αναπτυξιακή Στρατηγική» στις 6 Ιουνίου 2024.

Η στρατηγική επιδιώκει να θεσπίσει νομοθετικό πλαίσιο για τη διευκόλυνση της δανειοδότησης, το οποίο θα ενσωματώνει καθορισμένο σύνολο μέτρων και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης με στόχο τη βελτίωση της εξυγίανσης των ΜΕΔ, σύμφωνα με τις σχετικές πρακτικές της ΕΕ, όπως αυτές που αφορούν την αφερεγγυότητα και την είσπραξη οφειλών.

Ειδικότερα, η στρατηγική περιγράφει μέτρα που αποσκοπούν στην ενίσχυση των απαιτήσεων προληπτικής εποπτείας για την αναγνώριση και την εξυγίανση των ΜΕΔ. Αυτό περιλαμβάνει τη βελτίωση του ορισμού των ΜΕΔ με τη διάκριση μεταξύ των μη εξυπηρετούμενων στοιχείων ενεργητικού και των στοιχείων ενεργητικού σε αθέτηση, καθώς και με την επέκταση του πεδίου εφαρμογής των «μη εξυπηρετούμενων», ώστε να περιλαμβάνει απομειωμένα στοιχεία ενεργητικού που δεν είναι επισήμως σε αθέτηση. Τα πρόσθετα μέτρα περιλαμβάνουν την επαναφορά της υποχρέωσης των τραπεζών να επικαιροποιούν και να υποβάλλουν στρατηγικές για τη διαχείριση και την εξυγίανση των ΜΕΔ.

Η στρατηγική περιλαμβάνει επίσης μέτρα για τη βελτίωση της ανταλλαγής δεδομένων σχετικά με τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια και άλλες σχετικές πληροφορίες για την αγορά μεταξύ χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και κρατικών οργανισμών, με στόχο τη βελτίωση της εξυγίανσης των ΜΕΔ. Μεταξύ αυτών περιλαμβάνονται η επέκταση της λειτουργικότητας του μητρώου πιστώσεων της Εθνικής Τράπεζας της Ουκρανίας, η διεύρυνση της πρόσβασης των τραπεζών και άλλων συμμετεχόντων των χρηματοπιστωτικών αγορών σε κρατικές ηλεκτρονικές πηγές πληροφοριών, η ανάπτυξη προτάσεων για τη βελτίωση της ανταλλαγής πληροφοριών σχετικά με τις πωλήσεις ΜΕΔ και οι σχετικοί κανόνες πρόσβασης. Όλα αυτά τα μέτρα αναμένεται να βελτιώσουν την εξυγίανση των ΜΕΔ.

Τέλος, η στρατηγική προβλέπει την επανεξέταση των νομικών και διαδικαστικών φραγμών και καθορίζει μέτρα για τη βελτίωση του πλαισίου για την αναδιάρθρωση και την εξυγίανση των ΜΕΔ. Αυτό περιλαμβάνει τη βελτίωση της νομοθεσίας σχετικά με την εξυγίανση των ΜΕΔ, ιδίως μέσω τροποποιήσεων του κώδικα της Ουκρανίας για τις διαδικασίες αφερεγγυότητας, με σκοπό την ενίσχυση της επιλογής και της εποπτείας των συνδίκων πτώχευσης, τη βελτίωση των διαδικασιών πλειστηριασμού για την πώληση της πτωχευτικής περιουσίας και την ευθυγράμμιση με τις αρχές της οδηγίας 2019/1023³ για την προληπτική αναδιάρθρωση. Πρόσθετα μέτρα αναμένεται να εισαγάγουν διασφαλίσεις κατά των δόλιων πρακτικών και της αθέμιτης επιρροής στις διαδικασίες αφερεγγυότητας, να ενισχύσουν το νομικό πλαίσιο για τη χρηματοπιστωτική αναδιάρθρωση και τις διαγραφές οφειλών και να βελτιώσουν τη ρύθμιση της είσπραξης οφειλών και την αναγκαστική εκτέλεση επί εξασφαλίσεων.

Αξιολόγηση της Επιτροπής: Εκπληρώθηκε ικανοποιητικά

³ <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/1023/oj>

Βήμα 7.1

Ονομασία του βήματος: Έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την επαγγελματική εκπαίδευση
Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις: Μεταρρύθμιση 1. Βελτίωση της επαγγελματικής εκπαίδευσης
Πηγή χρηματοδότησης: Δάνειο
Πλαίσιο Η απαίτηση για το βήμα 7.1 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής: «Έναρξη ισχύος του νόμου της Ουκρανίας 'σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση'. Ο νόμος επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: - καθορισμός δίκαιων κανόνων για τη λειτουργία των εκπαιδευτικών φορέων στην αγορά εκπαιδευτικών υπηρεσιών στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης· - επέκταση της θεσμικής ικανότητας των εκπαιδευτικών φορέων να παρέχουν τυπική και μη τυπική επαγγελματική εκπαίδευση· - σαφής καθορισμός των σχέσεων μεταξύ ιδρυμάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης, εθνικών/τοπικών και διεθνών ενδιαφερόμενων μερών για τη βιώσιμη ανάπτυξη του ανθρώπινου κεφαλαίου στην Ουκρανία.» Το βήμα 7.1 είναι το μοναδικό βήμα για την υλοποίηση της μεταρρύθμισης 1 του κεφαλαίου 7 (ανθρώπινο κεφάλαιο).
Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία 1) συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της ΕΑΣ· 2) αντίγραφο του νόμου αριθ. 4575-IX της Ουκρανίας «σχετικά με την επαγγελματική εκπαίδευση» της 21ης Αυγούστου 2025.
Ανάλυση Η αιτιολόγηση και τα ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 7.1. Στόχος της μεταρρύθμισης 1 του κεφαλαίου 7 (ανθρώπινο κεφάλαιο) είναι η βελτίωση της μετάβασης από την επαγγελματική εκπαίδευση στην αγορά εργασίας, η στήριξη της ανάκαμψης της Ουκρανίας και η βελτίωση της ποιότητας του συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης. Για τον σκοπό αυτό, στις 21 Αυγούστου 2025 το ουκρανικό κοινοβούλιο ψήφισε τον νόμο αριθ. 4575-IX για την επαγγελματική εκπαίδευση, ο οποίος άρχισε να ισχύει στις 12 Σεπτεμβρίου 2025.

Ο νόμος προβλέπει δίκαιους κανόνες και κριτήρια σχετικά με τη λειτουργία των φορέων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ), καθώς και σαφείς διαδικασίες για την απονομή τίτλων σπουδών σε σπουδαστές. Ειδικότερα, θεσπίζει ένα σύστημα εσωτερικής και εξωτερικής διασφάλισης ποιότητας για την παρακολούθηση των εκπαιδευτικών υπηρεσιών. Στο πλαίσιο αυτό, οι φορείς ΕΕΚ θα πρέπει να συμμορφώνονται με: i) κριτήρια αδειοδότησης για την άσκηση των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων τους και ii) νέα πρότυπα, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα βασικά μαθησιακά αποτελέσματα και τις μονάδες ECTS (ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων) που απαιτούνται για την απόκτηση των τίτλων σπουδών.

Με τη μεταρρύθμιση του οργανωτικού και νομικού καθεστώτος του συστήματος ΕΕΚ, ο νόμος βελτιώνει το συνολικό θεσμικό πλαίσιο του συστήματος και τη θεσμική ικανότητα των φορέων ΕΕΚ που δραστηριοποιούνται τόσο στην τυπική όσο και στην άτυπη εκπαίδευση. Για παράδειγμα, ο νόμος ενισχύει την οικονομική αυτονομία των φορέων ΕΕΚ, επιτρέποντάς τους επίσης να αυξάνουν τους μισθούς για τους εκπαιδευτικούς τους με τις καλύτερες επιδόσεις. Επιπλέον, ο νόμος ορίζει σαφώς τα όργανα που είναι αρμόδια για τη διαχείριση κάθε ιδρύματος και τις αρμοδιότητές τους. Αυτό περιλαμβάνει, για παράδειγμα, τον ρόλο των εποπτικών συμβουλίων και των παιδαγωγικών συμβουλίων.

Ο νόμος καθορίζει σαφέστερες σχέσεις μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών που συμμετέχουν στην παροχή επαγγελματικής εκπαίδευσης σε εθνικό και τοπικό επίπεδο. Ορίζει δε ότι το ουκρανικό κοινοβούλιο είναι υπεύθυνο για τον καθορισμό της κρατικής πολιτικής ΕΕΚ, ενώ η εφαρμογή της επιμερίζεται μεταξύ των κεντρικών εκτελεστικών οργάνων και των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης. Με τον νόμο συγκροτούνται επίσης περιφερειακά συμβούλια επαγγελματικής εκπαίδευσης ως συμβουλευτικά όργανα αρμόδια για την προώθηση και την εφαρμογή των περιφερειακών πολιτικών ΕΕΚ, στα οποία συμμετέχουν εκπρόσωποι της περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης, εργοδότες και οι ενώσεις τους, καθώς και εκπρόσωποι των φορέων ΕΕΚ. Σε διεθνές επίπεδο, ο νόμος θεσπίζει το δικαίωμα των φορέων ΕΕΚ να υπογράφουν συμφωνίες συνεργασίας και να αναπτύσσουν διασυνδέσεις με διεθνείς εταίρους για την παροχή επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Αξιολόγηση της Επιτροπής: Εκπληρώθηκε ικανοποιητικά

Βήμα 7.10

Ονομασία του βήματος: Έκδοση του ψηφίσματος σχετικά με τις δημόσιες συμβάσεις στον τομέα των κοινωνικών υπηρεσιών

Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις: Μεταρρύθμιση 8. Βελτίωση της κοινωνικής ασφάλισης

Πηγή χρηματοδότησης: Δάνειο

Πλαίσιο

Η απαίτηση για το βήμα 7.10 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής:

«Έκδοση του ψηφίσματος του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας σχετικά με την αγορά κοινωνικών υπηρεσιών εις βάρος του κρατικού προϋπολογισμού. Το ψήφισμα είναι δημοσιονομικά ουδέτερο και δεν επηρεάζει με κανέναν τρόπο τη βιωσιμότητα του χρέους της Ουκρανίας, επικεντρώνεται δε σε τομείς όπως:

- *μετάβαση από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σε μοντέλο αγοράς κοινωνικών υπηρεσιών προσανατολισμένο στα αποτελέσματα·*
- *θέσπιση μηχανισμού για την αγορά ορισμένων κοινωνικών υπηρεσιών από εγγεγραμμένους δημόσιους και ιδιωτικούς φορείς παροχής κοινωνικών υπηρεσιών, ο οποίος θα βασίζεται σε καθιερωμένα πρότυπα και κριτήρια κοινωνικών υπηρεσιών για τους παρόχους.»*

Το βήμα 7.10 είναι το μοναδικό βήμα για την υλοποίηση της μεταρρύθμισης 8 του κεφαλαίου 7 (ανθρώπινο κεφάλαιο).

Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία

- 1) συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της ΕΑΣ·
- 2) αντίγραφο του ψηφίσματος αριθ. 764 του υπουργικού συμβουλίου «*σχετικά με την υλοποίηση πιλοτικού έργου για τη σύναψη δημόσιας σύμβασης για κοινωνική υπηρεσία για την ολοκληρωμένη ανάπτυξη και φροντίδα παιδιών με αναπηρία*», της 25ης Ιουνίου 2025.

Ανάλυση

Η αιτιολόγηση και τα αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 7.10.

Στόχος της μεταρρύθμισης 8 του κεφαλαίου 7 (ανθρώπινο κεφάλαιο) είναι η βελτίωση της παροχής δημόσιων κοινωνικών υπηρεσιών, μέσω της θέσπισης μηχανισμών για την παροχή ορισμένων υπηρεσιών από εγγεγραμμένους παρόχους. Για τον σκοπό αυτό, το υπουργικό συμβούλιο εξέδωσε το ψήφισμα αριθ. 764, της 25ης Ιουνίου 2025, με το οποίο μεταρρυθμίζεται το σύστημα δημόσιων συμβάσεων για κοινωνικές υπηρεσίες.

Το ψήφισμα συνιστά στροφή ως προς τον τρόπο χρηματοδότησης και παροχής κοινωνικών υπηρεσιών για παιδιά με αναπηρία, καθώς μεταβαίνει από τη χρηματοδότηση ιδρυμάτων ανεξαρτήτως παρεχόμενων υπηρεσιών σε ένα μοντέλο αγορών προσανατολισμένο στα αποτελέσματα. Με το νέο μοντέλο, οι πάροχοι υπηρεσιών υποχρεούνται να επιτυγχάνουν ποσοστό συμμετοχής τουλάχιστον 85 % από τους αποδέκτες σε διάστημα τριών μηνών, εξασφαλίζοντας συνεπή και αποτελεσματική στήριξη για τα παιδιά που έχουν ανάγκη.

Με την εφαρμογή ενός συστήματος που επιτρέπει τη συμμετοχή μόνον ειδικευμένων δημόσιων και ιδιωτικών παρόχων, βάσει σαφών προτύπων και κριτηρίων, το μοντέλο αποσκοπεί στη διασφάλιση υψηλών προτύπων και λογοδοσίας. Αυτό όχι μόνο αυξάνει τη συνολική ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών, αλλά επιδιώκει επίσης να καλύψει τις ανάγκες σε επίπεδο κοινότητας με επαληθευμένο επίπεδο ικανοτήτων. Συνολικά, το μοντέλο είναι δημοσιονομικά ουδέτερο και δεν επηρεάζει τη βιωσιμότητα του χρέους της Ουκρανίας.
Αξιολόγηση της Επιτροπής: Εκπληρώθηκε ικανοποιητικά

Βήμα 8.4

Ονομασία του βήματος: Θέσπιση της στρατηγικής για τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) και του σχεδίου δράσης για την εφαρμογή της
Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις: Μεταρρύθμιση 3. Πρόσβαση σε χρηματοδότηση και αγορές
Πηγή χρηματοδότησης: Δάνειο
Πλαίσιο Η απαίτηση για το βήμα 8.4 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής: «Έκδοση του διατάγματος του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας σχετικά με την έγκριση της στρατηγικής για τις ΜΜΕ και του σχεδίου δράσης για την εφαρμογή της. Η στρατηγική επικεντρώνεται στους ακόλουθους βασικούς τομείς: - πρόσβαση στις αγορές· - πρόσβαση σε χρηματοδότηση και άλλους πόρους· - πρόσβαση σε γνώσεις» Το βήμα 8.4 είναι το πρώτο βήμα για την υλοποίηση της μεταρρύθμισης 3 του κεφαλαίου 8 (επιχειρηματικό περιβάλλον). Η μεταρρύθμιση 3 έχει ένα επιπλέον βήμα 8.5, που αναμένεται το πρώτο τρίμηνο του 2026, με στόχο την έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για την απλούστευση της πρόσβασης σε εξωτερικά δίκτυα μηχανικής.
Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία 1) συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της ΕΑΣ· 2) αντίγραφο του διατάγματος αριθ. 821-Γ του υπουργικού συμβουλίου «σχετικά με την έγκριση της στρατηγικής για την ανάκαμψη, τη βιώσιμη ανάπτυξη και τον ψηφιακό μετασχηματισμό των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων για την περίοδο έως το 2027 και την έγκριση του επιχειρησιακού σχεδίου μέτρων για την εφαρμογή της κατά την περίοδο 2024-2027» της 30ής Αυγούστου 2024·

- 3) αντίγραφο της εγκριθείσας «Στρατηγικής για την ανάκαμψη, τη βιώσιμη ανάπτυξη και τον ψηφιακό μετασχηματισμό των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων έως το 2027», η οποία περιλαμβάνει το «Επιχειρησιακό σχέδιο δράσης για την εφαρμογή της στρατηγικής για την ανάκαμψη, τη βιώσιμη ανάπτυξη και τον ψηφιακό μετασχηματισμό των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων έως το 2027 κατά την περίοδο 2024-2027» ως συνημμένο στο διάταγμα αριθ. 821-Γ της 30ής Αυγούστου 2024.

Ανάλυση

Η αιτιολόγηση και τα ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 8.4.

Στόχος της μεταρρύθμισης 3 είναι η ενίσχυση της κυβερνητικής πολιτικής για την ανάπτυξη και τη στήριξη των ΜΜΕ. Για τον σκοπό αυτό, το υπουργικό συμβούλιο ενέκρινε την εν λόγω στρατηγική, μαζί με το επιχειρησιακό σχέδιο δράσης της, στις 30 Αυγούστου 2024 με το ψήφισμα αριθ. 821-Γ του υπουργικού συμβουλίου.

Η στρατηγική καθορίζει έναν πρωταρχικό σκοπό: ανοικοδόμηση και ανάπτυξη του τομέα των ΜΜΕ κατά τη διάρκεια του πολέμου και μετά από αυτόν, με τη δημιουργία συνθηκών για βιώσιμη ανάπτυξη, δημιουργία αξίας, υιοθέτηση της ψηφιακής τεχνολογίας και ευκολότερη χρηματοδότηση, ώστε οι ουκρανικές επιχειρήσεις να μπορούν να ανταγωνίζονται τόσο στο εσωτερικό όσο και στις διεθνείς αγορές.

Για την αξιολόγηση της προόδου προς την επίτευξη αυτών των στόχων, το έγγραφο απαριθμεί ορισμένους επιμέρους στόχους που πρέπει να επιτευχθούν έως το 2027, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται η αύξηση του μεριδίου των ΜΜΕ επί της ακαθάριστης προστιθέμενης αξίας στο 74 % και η αύξηση των πωλήσεων των ΜΜΕ σε 10,65 τρισ. γρίβνα Ουκρανίας (UAH). Η στρατηγική ευθυγραμμίζεται ρητά με τις απαιτήσεις προσχώρησης στην ΕΕ και τις συστάσεις του ΟΟΣΑ για τις ΜΜΕ και αναμένεται να παράσχει καλύτερη πρόσβαση στις αγορές, στη χρηματοδότηση και στη γνώση.

Το συνοδευτικό σχέδιο δράσης μετουσιώνει τη στρατηγική σε 86 αριθμημένα μέτρα που θα εκτελεστούν από 15 υπουργεία και 9 ειδικευμένους οργανισμούς έως το τέλος του 2027. Τα μέτρα διαρθρώνονται σε τέσσερις πυλώνες:

- i) Επιχειρηματικό περιβάλλον και χρηματοδότηση: επέκταση του συστήματος «οικονομικά προσιτά δάνεια 5-7-9 %», επέκταση των επιχορηγήσεων από το σύστημα eRobota, θέσπιση νομοθεσίας για ένα σύστημα ασφάλισης κατά των κινδύνων πολέμου και δημιουργία εθνικής ψηφιακής πλατφόρμας πρακτορείας επιχειρηματικών απαιτήσεων.
- ii) Καινοτομία, ψηφιακή και πράσινη μετάβαση: εισαγωγή της ηλεκτρονικής τιμολόγησης και των άμεσων πληρωμών, παροχή ηλεκτρονικών κουπονιών για εργαλεία υπολογιστικού νέφους και κυβερνοασφάλειας, ανάπτυξη επιγραμμικού εργαλείου για τον υπολογισμό του αποτυπώματος άνθρακα των ΜΜΕ και προτιμησιακά πιστωτικά όρια που ευθυγραμμίζονται με τους πράσινους κανόνες της ΕΕ.
- iii) Ανθρώπινο κεφάλαιο και ένταξη: δημιουργία προγραμμάτων διττής εκπαίδευσης, κινήτρων επιστροφής του πληθυσμού της διασποράς και προσαρμοσμένης χρηματοδότησης/κατάρτισης για γυναίκες, νέους, βετεράνους, εκτοπισθέντα άτομα στο εσωτερικό της χώρας, άτομα ηλικίας άνω των 50 ετών και άτομα με αναπηρία.
- iv) Ανταγωνιστικότητα και εξαγωγές: αναβάθμιση του Οργανισμού Εξαγωγικών Πιστώσεων, εμπορική προώθηση του σήματος «Made in Ukraine» και ενσωμάτωση των ΜΜΕ στο δίκτυο Enterprise Europe Network και σε άλλες πλατφόρμες της ΕΕ.

Αξιολόγηση της Επιτροπής: Εκπληρώθηκε ικανοποιητικά

Βήμα 9.2

Ονομασία του βήματος: Έγκριση και δημοσίευση στον ιστότοπο του Υπουργείου Κοινοτήτων, Εδαφών και Ανάπτυξης Υποδομών της Ουκρανίας μελέτης σχετικά με τα αναγκαία μέτρα για τη χορήγηση νομικής προσωπικότητας στους δήμους

Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις: Μεταρρύθμιση 1. Προώθηση της αποκέντρωσης

Πηγή χρηματοδότησης: Δάνειο

Πλαίσιο

Η απαίτηση για το βήμα 9.2 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής:

«Δημοσίευση των αποτελεσμάτων της μελέτης σχετικά με τη δυνατότητα χορήγησης καθεστώτος νομικής οντότητας στις εδαφικές κοινότητες στην επίσημη διαδικτυακή πύλη του Υπουργείου Κοινοτήτων, Εδαφών και Ανάπτυξης Υποδομών της Ουκρανίας.»

Το βήμα 9.2 είναι το δεύτερο βήμα για την υλοποίηση της μεταρρύθμισης 1 «Προώθηση της αποκέντρωσης» του κεφαλαίου 9 (αποκέντρωση και περιφερειακή πολιτική). Η μεταρρύθμιση 1 έχει ένα επιπλέον βήμα 9.3, που αναμένεται το πρώτο τρίμηνο του 2026, με στόχο την έναρξη ισχύος των τροποποιήσεων του νόμου της Ουκρανίας «σχετικά με την τοπική αυτοδιοίκηση στην Ουκρανία».

Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία

- 1) συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της ΕΑΣ·
- 2) αντίγραφο της μελέτης (μονογραφία) *‘Community as a Legal Entity of Public Law: Ukraine in the Context of European and International Experience’* (Η κοινότητα ως νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου: Η Ουκρανία στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής και της διεθνούς εμπειρίας), που δημοσιεύτηκε στον ιστότοπο του Υπουργείου Κοινοτήτων, Εδαφών και Ανάπτυξης των Υποδομών: <https://mindev.gov.ua/storage/app/sites/1/uploaded-files/monograph-ua.pdf>

Ανάλυση

Η αιτιολόγηση και τα ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 9.2.

Στόχος της μεταρρύθμισης 1 είναι να τεθεί σε εφαρμογή πλαίσιο για τη μετατροπή της τοπικής δημόσιας διοίκησης σε αρχές νομαρχιακού τύπου και να εξασφαλιστεί καλύτερη κατανομή των αρμοδιοτήτων μεταξύ των τοπικών κυβερνήσεων και των εκτελεστικών αρχών. Η μελέτη *‘Community as a Legal Entity of Public Law: Ukraine in the Context of European and International Experience’* (Η κοινότητα ως νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου: Η Ουκρανία στο πλαίσιο της ευρωπαϊκής και της διεθνούς εμπειρίας) δημοσιεύτηκε τον Ιούνιο του 2025 στον επίσημο ιστότοπο του Υπουργείου Ανάπτυξης Κοινοτήτων και Εδαφών (καθώς το υπουργείο άλλαξε ονομασία τον Σεπτέμβριο του 2024).

Η μελέτη αναλύει τις εμπειρίες άλλων κρατών όσον αφορά τον καθορισμό της νομικής προσωπικότητας των κοινοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των εμπειριών κρατών μελών της ΕΕ, όπως η Γερμανία, η Πολωνία και η Γαλλία. Αναλύει την έννοια της κοινότητας ως νομικού προσώπου δημόσιου δικαίου στο πλαίσιο του ουκρανικού δικαίου και στο πλαίσιο της εφαρμογής των αρχών της τοπικής αυτοδιοίκησης που ορίζονται στον Ευρωπαϊκό Χάρτη της τοπικής αυτονομίας.

Η μελέτη διαπιστώνει ότι η αναγνώριση των κοινοτήτων ως νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου αποτελεί κρίσιμο βήμα για να ολοκληρώσει η Ουκρανία τη μεταρρύθμισή της προς την αποκέντρωση. Η μελέτη παρέχει κατευθύνσεις για τη χορήγηση καθεστώτος νομικής προσωπικότητας στις κοινότητες και αναλύει τις αναγκαίες τροποποιήσεις του συντάγματος της Ουκρανίας και της ισχύουσας νομοθεσίας που απαιτείται για την επίτευξη αυτού του στόχου.

Αξιολόγηση της Επιτροπής: Εκπληρώθηκε ικανοποιητικά

Βήμα 10.4

Ονομασία του βήματος: Έγκριση του χάρτη πορείας της διαδικασίας διαχωρισμού της επιβάρυνσης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές από το τιμολόγιο μεταφοράς

Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις: Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου για την αύξηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και τη διασφάλιση της σταθερής λειτουργίας του ενεργειακού συστήματος

Πηγή χρηματοδότησης: Δάνειο

Πλαίσιο

Η απαίτηση για το βήμα 10.4 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής:

«Έγκριση του χάρτη πορείας της διαδικασίας διαχωρισμού της επιβάρυνσης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές από το τιμολόγιο μεταφοράς με προσδιορισμό των νομοθετικών πράξεων που απαιτούνται και των όρων εφαρμογής.»

Το βήμα 10.4 είναι το δεύτερο βήμα για την υλοποίηση της μεταρρύθμισης 2 «Βελτίωση του κανονιστικού πλαισίου για την αύξηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και τη διασφάλιση της σταθερής λειτουργίας του ενεργειακού συστήματος» του κεφαλαίου 10 (ενεργειακός τομέας). Η μεταρρύθμιση 2 περιλαμβάνει δύο επιπλέον βήματα. Το βήμα 10.2 σχετικά με τη θέσπιση αγορακεντρικού πλαισίου για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές, που αναμενόταν το τέταρτο τρίμηνο του 2024, έχει εκπληρωθεί. Το βήμα 10.3 σχετικά με την έναρξη ισχύος της νομοθεσίας για τη βελτίωση των διαδικασιών αδειοδότησης επενδύσεων σε ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές αναμένεται το τρίτο τρίμηνο του 2026.

Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία

- 1) συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της ΕΑΣ·
- 2) αντίγραφο του διατάγματος αριθ. 612-г του υπουργικού συμβουλίου «*σχετικά με την έγκριση του χάρτη πορείας για τον διαχωρισμό της επιβάρυνσης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές από το τιμολόγιο για τις υπηρεσίες μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και του σχεδίου δράσης για την εφαρμογή του χάρτη πορείας για τον διαχωρισμό της επιβάρυνσης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές από το τιμολόγιο για τις υπηρεσίες μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας για τα έτη 2025 και 2026*», της 25ης Ιουνίου 2025.

Ανάλυση

Η αιτιολόγηση και τα ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 10.4.

Στόχος της μεταρρύθμισης 2 είναι η αύξηση του μεριδίου της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στο ενεργειακό μείγμα της Ουκρανίας. Για τον σκοπό αυτό, το υπουργικό συμβούλιο της Ουκρανίας ενέκρινε χάρτη πορείας στις 25 Ιουνίου 2025, μέσω του ψηφίσματος αριθ. 612-р, ο οποίος συμβάλλει στη βελτίωση της διακυβέρνησης της ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας με τον διαχωρισμό της επιβάρυνσης για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές από το τιμολόγιο μεταφοράς.

Ο χάρτης πορείας αποτελεί κρίσιμο βήμα προς τη δημιουργία ενός πιο διαφανούς και αγορακεντρικού μοντέλου για τη χρηματοδότηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές στην Ουκρανία. Προηγουμένως, η επιβάρυνση για την ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές αποτελούσε σημαντική συνιστώσα του τιμολογίου μεταφοράς, ενώ μεγάλο μέρος των εσόδων του τιμολογίου προοριζόταν για την πληρωμή της ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Ο χάρτης πορείας περιγράφει τη σταδιακή μετάβαση σε ένα νέο σύστημα.

Το σχέδιο προβλέπει σταδιακό διαχωρισμό, με διαφορετικούς κανόνες για τους υφιστάμενους και τους νέους παραγωγούς ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Οι πληρωμές προς τους υφιστάμενους παραγωγούς ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές θα εξακολουθήσουν να καλύπτονται από το τιμολόγιο μεταφοράς έως την 1η Ιανουαρίου 2030. Αρχής γενομένης από την 1η Ιουλίου 2026, οι νέοι παραγωγοί ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, συμπεριλαμβανομένων των νικητών των «πράσινων» πλειστηριασμών, θα πληρώνονται μέσω χωριστής, διακριτής επιβάρυνσης.

Πρόκειται για καίρια αλλαγή που αποσκοπεί στη διασφάλιση πιο διαφανούς και ανεξάρτητου μηχανισμού χρηματοδότησης για νέα έργα. Ο χάρτης πορείας απαριθμεί τις απαιτούμενες νομοθετικές αλλαγές. Πρώτον, ο νόμος για την αγορά ηλεκτρικής ενέργειας, που αποτελεί βασικό βήμα του σχεδίου για την Ουκρανία, πρέπει να τροποποιηθεί ώστε να διαχωριστεί πλήρως η επιβάρυνση. Δεύτερον, ανατίθεται στην Εθνική Ρυθμιστική Επιτροπή Ενέργειας και Επιχειρήσεων Κοινής Ωφελείας (NEURC) η εντολή να αναπτύξει το αναγκαίο παράγωγο δίκαιο, μεταξύ άλλων να εγκρίνει τη μεθοδολογία για τον υπολογισμό της επιβάρυνσης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τις τροποποιήσεις της μεθοδολογίας για τον υπολογισμό του τιμολογίου μεταφοράς, καθώς και του κώδικα του συστήματος μεταφοράς (TSC) και των κανόνων για την αγορά λιανικής, οι οποίες είναι ζωτικής σημασίας για την πρακτική εφαρμογή των νέων κανόνων. Αξιολόγηση της Επιτροπής: Εκπληρώθηκε ικανοποιητικά
--

Βήμα 13.3

Ονομασία του βήματος: Δημοσίευση σειράς επενδυτικών έργων για την εξόρυξη κρίσιμων πρώτων υλών
Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις: Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση των διοικητικών διαδικασιών
Πηγή χρηματοδότησης: Δάνειο
Πλαίσιο Η απαίτηση για το βήμα 13.3 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής: <i>‘Publication of the pipeline of investment projects for extraction of critical raw materials’</i> (Δημοσίευση σειράς επενδυτικών έργων για την εξόρυξη κρίσιμων πρώτων υλών). Το βήμα 13.3 είναι το ένα από τα δύο βήματα για την υλοποίηση της μεταρρύθμισης 2 «Βελτίωση των διοικητικών διαδικασιών» του κεφαλαίου 13 (διαχείριση κρίσιμων πρώτων υλών), που αναμένεται το δεύτερο τρίμηνο του 2025. Το δεύτερο είναι το βήμα 13.4, το οποίο αποτελεί επίσης μέρος της τρέχουσας δόσης. Η μεταρρύθμιση 2 έχει ένα επιπλέον βήμα 13.5, το οποίο αναμένεται το πρώτο τρίμηνο του 2025 και έχει ήδη αξιολογηθεί θετικά στο πλαίσιο της τέταρτης δόσης.
Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία 1) συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της ΕΑΣ· 2) αντίγραφο της δημοσιευμένης σειράς επενδυτικών έργων για την εξόρυξη κρίσιμων πρώτων υλών, που δημοσιεύτηκε στον ιστότοπο της ουκρανικής γεωλογικής υπηρεσίας: https://www.geo.gov.ua/wp-content/uploads/presentations/ukr/investicijnij-atlas-nadrokoristuvacha-strategichni-ta-kritichni-minerali.pdf

Ανάλυση

Η αιτιολόγηση και τα ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 13.3.

Στόχος της μεταρρύθμισης 2 είναι η βελτιστοποίηση της διαδικασίας και η μείωση του διοικητικού φόρτου για τους δυνητικούς επενδυτές. Κύρια επιδίωξη είναι η βελτίωση της διαφάνειας, της ταχύτητας και της οικονομικής αποδοτικότητας στο πλαίσιο νέων επενδυτικών αποφάσεων.

Η σειρά επενδυτικών έργων για την εξόρυξη κρίσιμων πρώτων υλών («Επενδυτικός Άτλας») είναι δημοσιευμένη στον επίσημο ιστότοπο της γεωλογικής υπηρεσίας με τον υπερσύνδεσμο: <https://www.geo.gov.ua/en/critical-raw-materials>

Το έγγραφο παρουσιάζει μια σειρά επενδυτικών ευκαιριών που σχετίζονται με την εξόρυξη ορυκτών στην Ουκρανία, συμπεριλαμβανομένων των κοιτασμάτων κρίσιμων πρώτων υλών (CRM) που είναι διαθέσιμα για αδειοδότηση μέσω ηλεκτρονικών πλειστηριασμών και διαγωνισμών PSA. Το έγγραφο περιλαμβάνει επισκόπηση των εντοπισθέντων κοιτασμάτων και των διαφόρων αλυσίδων εφοδιασμού, καθώς και των στρατηγικών για τις κρίσιμες πρώτες ύλες στην ΕΕ.

Παρέχει επίσης χάρτη των κρίσιμων πρώτων υλών στην Ουκρανία με σύντομη περιγραφή των διαθέσιμων κοιτασμάτων, κωδικούς QR που οδηγούν σε λεπτομερέστερες πληροφορίες, άδειες και κατάλογο δυνητικών στρατηγικών επενδύσεων για διάφορα είδη επενδυτικών έργων στον τομέα των κρίσιμων πρώτων υλών.

Συνολικά, το εν λόγω έγγραφο αναδεικνύει τις προσπάθειες της Ουκρανίας να ενισχύσει την ελκυστικότητα της χώρας για επενδύσεις στον τομέα των κρίσιμων πρώτων υλών.

Αξιολόγηση της Επιτροπής: Εκπληρώθηκε ικανοποιητικά

Βήμα 13.4

Ονομασία του βήματος: Προκήρυξη διεθνών διαγωνισμών για τη σύναψη συμφωνιών για την κατανομή της παραγωγής (PSA) με διασφάλιση της διαφάνειάς τους

Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις: Μεταρρύθμιση 2. Βελτίωση των διοικητικών διαδικασιών

Πηγή χρηματοδότησης: Δάνειο

Πλαίσιο

Η απαίτηση για το βήμα 13.4 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής:

«Δρομολόγηση και δημοσίευση των διεθνών διαγωνισμών για τη σύναψη συμφωνιών για την κατανομή της παραγωγής (PSA), χρησιμοποιώντας το υπόδειγμα των όρων της συμφωνίας, όπως συμφωνήθηκαν από την κυβέρνηση. Διασφάλιση της διαφάνειας των διαγωνισμών και των συμφωνιών PSA μέσω της ανοικτής πρόσβασης στους όρους τους.»

Το βήμα 13.4 είναι το ένα από τα δύο βήματα για την υλοποίηση της μεταρρύθμισης 2 «Βελτίωση των διοικητικών διαδικασιών» του κεφαλαίου 13 (διαχείριση κρίσιμων πρώτων υλών), που αναμένεται το δεύτερο τρίμηνο του 2025. Το δεύτερο είναι το βήμα 13.3, το οποίο αποτελεί επίσης μέρος της τρέχουσας δόσης. Η μεταρρύθμιση 2 έχει ένα επιπλέον βήμα 13.5, το οποίο αναμένεται το πρώτο τρίμηνο του 2025 και έχει ήδη αξιολογηθεί θετικά στο πλαίσιο της τέταρτης δόσης.

Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία

- 1) συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της ΕΑΣ·
- 2) αντίγραφο του πρωτοκόλλου αριθ. 62 της συνεδρίασης της διυπηρεσιακής επιτροπής σχετικά με τη συμφωνία για την κατανομή της παραγωγής της 30ής Ιουνίου 2025 για την έγκριση του «υποδείγματος συμφωνίας για την κατανομή της παραγωγής (PSA)»·
- 3) αντίγραφο του «υποδείγματος συμφωνίας για την κατανομή της παραγωγής (PSA)» που εγκρίθηκε από τη διυπηρεσιακή επιτροπή σχετικά με τη συμφωνία για την κατανομή της παραγωγής στις 30 Ιουνίου 2025·
- 4) αντίγραφο του ψηφίσματος αριθ. 845 του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας «σχετικά με την έγκριση καταλόγων ορυκτών και στοιχείων στρατηγικής και κρίσιμης σημασίας και καταλόγων γεωτεμαχίων υπεδάφους (ορυκτών) στρατηγικής ή/και κρίσιμης σημασίας», της 14ης Ιουλίου 2025·
- 5) αντίγραφο του ψηφίσματος αριθ. 1059 του υπουργικού συμβουλίου της Ουκρανίας «σχετικά με τη διεξαγωγή διαγωνισμού για τη σύναψη συμφωνίας για την κατανομή της παραγωγής μεταλλικών ορυκτών προς εξόρυξη και εμπλουτισμό εντός του κοιτάσματος του Dobra», της 27ης Αυγούστου 2025·
- 6) αντίγραφο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως Ν 187 (8112), σ. 39, Δημοσίευση ανακοίνωσης σχετικά με τη διεξαγωγή διαγωνισμού, της 12ης Σεπτεμβρίου 2025.

Ανάλυση

Η αιτιολόγηση και τα ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 13.4.

Στόχος της μεταρρύθμισης 2 είναι η βελτιστοποίηση της διαδικασίας και η μείωση του διοικητικού φόρτου για τους δυνητικούς επενδυτές. Κύρια επιδίωξη είναι η βελτίωση της διαφάνειας, της ταχύτητας και της οικονομικής αποδοτικότητας στο πλαίσιο νέων επενδυτικών αποφάσεων.

Η διακυβερνητική επιτροπή για τη συμφωνία για την κατανομή της παραγωγής (στο εξής: επιτροπή PSA) ενέκρινε το υπόδειγμα PSA στις 30 Ιουνίου 2025. Το υπόδειγμα PSA θα χρησιμεύσει ως βάση για τις συμφωνίες μεταξύ της κυβέρνησης της Ουκρανίας και των επενδυτών. Στις 14 Ιουλίου 2025, το υπουργικό συμβούλιο εξέδωσε το ψήφισμα αριθ. 845, που περιλαμβάνει τους καταλόγους ορυκτών στρατηγικής και κρίσιμης σημασίας, καθώς και τον κατάλογο των γεωτεμαχίων υπεδάφους (κοιτασμάτων ορυκτών) στρατηγικής ή/και κρίσιμης σημασίας, τα οποία θα χορηγηθούν προς χρήση μέσω διαδικασίας υποβολής προσφορών για τη σύναψη PSA.

Η επιτροπή PSA αποφάσισε να προκηρύξει διαγωνισμό για τη σύναψη συμφωνίας σχετικά με την κατανομή μεταλλικών ορυκτών προς εξόρυξη εντός του κοιτάσματος του Dobra. Επιβεβαιώθηκε με το ψήφισμα αριθ. 1059 του υπουργικού συμβουλίου. Ο διαγωνισμός δημοσιεύτηκε στις 12 Σεπτεμβρίου 2025.

Συνολικά, η έγκριση του υποδείγματος PSA και του ψηφίσματος αριθ. 845 υπογραμμίζει τη δέσμευση της Ουκρανίας για τη δημιουργία σαφούς κανονιστικού πλαισίου που αποσκοπεί στην προσέλκυση ξένων επενδύσεων στον τομέα των κρίσιμων πρώτων υλών. Με τον προσδιορισμό και τη διεξαγωγή διαδικασίας υποβολής προσφορών για γεωτεμάχια υπεδάφους με κρίσιμα ορυκτά, η Ουκρανία τοποθετείται ως προδραστικός συμμετέχων στην παγκόσμια αγορά κρίσιμων πρώτων υλών. Αυτό αποσκοπεί ουσιαστικά στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης των επενδυτών, ευθυγραμμίζοντας τους εθνικούς στόχους με τα διεθνή επενδυτικά πρότυπα.

Αξιολόγηση της Επιτροπής: Εκπληρώθηκε ικανοποιητικά

Βήμα 15.6

Ονομασία του βήματος: Επανάραξη του υποχρεωτικού συστήματος παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και επαλήθευσης (ΠΥΕ)

Σχετικές μεταρρυθμίσεις/επενδύσεις: Μεταρρύθμιση 3. Μηχανισμοί της αγοράς για την τιμολόγηση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα

Πηγή χρηματοδότησης: Δάνειο

Πλαίσιο

Η απαίτηση για το βήμα 15.6 που περιγράφεται στο παράρτημα της ΕΑΣ έχει ως εξής:

«Η επανάραξη του υποχρεωτικού συστήματος παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και επαλήθευσης (ΠΥΕ) για εγκαταστάσεις που καλύπτονται από το πεδίο εφαρμογής της ισχύουσας νομοθεσίας, εκτός από εκείνες που δεν ελέγχονται, έχουν καταστραφεί ή βρίσκονται σε προσωρινά κατεχόμενα εδάφη, ή έχουν ανακοινώσει επίσημα την αναστολή των δραστηριοτήτων όσον αφορά την παραγωγή.»

Το βήμα 15.6 είναι το δεύτερο και τελευταίο βήμα για την υλοποίηση της μεταρρύθμισης 3 «Μηχανισμοί της αγοράς για την τιμολόγηση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα» του κεφαλαίου 15 (πράσινη μετάβαση και προστασία του περιβάλλοντος), που αναμένεται το δεύτερο τρίμηνο του 2025. Το πρώτο βήμα 15.5 σχετικά με την έγκριση του σχεδίου δράσης για τη θέσπιση εθνικού συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπής αερίων του θερμοκηπίου έχει ήδη εκπληρωθεί ικανοποιητικά.

Προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία

- 1) συνοπτικό έγγραφο στο οποίο αιτιολογείται δεόντως ο τρόπος με τον οποίο εκπληρώθηκε ικανοποιητικά το βήμα, σύμφωνα με τις απαιτήσεις που καθορίζονται στο παράρτημα της ΕΑΣ·
- 2) αντίγραφο του νόμου αριθ. 4187-IX «*σχετικά με τροποποιήσεις ορισμένων νόμων της Ουκρανίας όσον αφορά την επανέναρξη της παρακολούθησης, της υποβολής εκθέσεων και της επαλήθευσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου*», της 8ης Ιανουαρίου 2025.

Ανάλυση

Η αιτιολόγηση και τα ουσιαστικά αποδεικτικά στοιχεία που υπέβαλαν οι ουκρανικές αρχές καλύπτουν όλα τα συστατικά στοιχεία του βήματος 15.6.

Στόχος της μεταρρύθμισης 3 είναι η προώθηση της ανάπτυξης μηχανισμών της αγοράς για την τιμολόγηση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα και ειδικότερα η διασφάλιση της κατάλληλης συλλογής δεδομένων για την εισαγωγή της εμπορίας εκπομπών στην Ουκρανία. Στις 8 Ιανουαρίου 2025, το ουκρανικό κοινοβούλιο ψήφισε τον νόμο αριθ. 4187-IX «*σχετικά με τροποποιήσεις ορισμένων νόμων της Ουκρανίας όσον αφορά την επανέναρξη της παρακολούθησης, της υποβολής εκθέσεων και της επαλήθευσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου*», ο οποίος άρχισε να ισχύει την 1η Φεβρουαρίου 2025.

Ο νόμος επαναφέρει τον υποχρεωτικό χαρακτήρα του συστήματος παρακολούθησης, υποβολής εκθέσεων και επαλήθευσης (ΠΥΕ) για τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου σε επίπεδο εγκατάστασης, που είχε αρχικά τεθεί σε λειτουργία το 2021. Οι εν λόγω υποχρεωτικές απαιτήσεις ανεστάλησαν λόγω της επιβολής στρατιωτικού νόμου μετά τη γενική στρατιωτική εισβολή της Ρωσίας τον Φεβρουάριο του 2022. Το εν λόγω σύστημα ΠΥΕ αποτελεί βασική προϋπόθεση για την εφαρμογή του συστήματος εμπορίας δικαιωμάτων εκπομπών (ΣΕΔΕ) και απαιτεί από τους φορείς εκμετάλλευσης εγκαταστάσεων που παράγουν ή ενδέχεται να παράγουν εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου να συμμορφώνονται με ένα σύνολο υποχρεώσεων.

Το σύστημα καλύπτει επί του παρόντος έντεκα τύπους δραστηριοτήτων του ΣΕΔΕ. Το ενιαίο μητρώο είναι το σύστημα για την εφαρμογή του ΠΥΕ, το οποίο ψηφιοποιείται επί του παρόντος. Οι καλυπτόμενες οντότητες πρέπει να υποβάλουν επαληθευμένη ετήσια έκθεση σχετικά με τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου έως τον Μάρτιο του επόμενου έτους (υποβολή εκθέσεων). Η έκθεση σχετικά με τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου πρέπει να επαληθεύεται από τρίτο διαπιστευμένο ελεγκτή, ο οποίος πρέπει να είναι διαπιστευμένος από τον Εθνικό Οργανισμό Διαπίστευσης της Ουκρανίας (επαλήθευση). Σύμφωνα με τον νόμο, τα προσωρινά κατεχόμενα εδάφη καθώς και οι εγκαταστάσεις που δεν ελέγχονται και έχουν καταστραφεί, απαλλάσσονται από τις υποχρεώσεις.

Αξιολόγηση της Επιτροπής: Εκπληρώθηκε ικανοποιητικά